

Ministeren

Udlændinge- og Integrationsudvalget
Folketinget
Christiansborg
1240 København K

Udlændinge- og Integrationsministeriet

Udlændinge- og Integrationsudvalget har den 20. januar 2020 stillet følgende spørgsmål nr. 123 (alm. del) efter ønske fra ikke-medlem af udvalget (MFU) Morten Messerschmidt (DF) til udlændinge- og integrationsministeren, som hermed besvares.

Spørgsmål nr. 123:

Vil ministeren oversende en samlet oversigt over de internationale konventioner, som påvirker dansk udlændingelovgivning med angivelse af, hvor og hvordan denne påvirkning gør sig gældende?

Svar:

Nedenfor findes en oversigt over de internationale konventioner, som Danmark har tiltrådt vedrørende det udlændinge- og statsborgerretlige område.

Oversigten tager udgangspunkt i Justitsministeriets notat af 5. marts 2012 om Danmarks internationale forpligtelser på udlændinge- og statsborgerretsområdet, som blev fremsendt til Udvalget for Udlændinge- og Integrationspolitik den 9. marts 2012 (jf. UUI alm. del, bilag 88 (folketingsåret 2011-12)).

Danmark har tiltrådt et betydeligt antal internationale konventioner, der har betydning for udlændingelovgivningen.

Nogle konventioner retter sig specifikt mod udlændingeområdet, som eksempelvis FN's Flygtningekonvention, mens andre konventioner som eksempelvis Den Europæiske Menneskerettighedskonvention (EMRK) har en generel karakter og anvendelse, men dog med betydning for udlændingeområdet.

Visse konventioner er overlappende, idet de søger at beskytte samme gruppe af personer, rettigheder o. lign., men er blevet til inden for hver sin internationale organisation. Visse af Danmarks internationale forpligtelser relaterer sig således til FN, mens andre relaterer sig til Europarådet, EU eller andre regionale og internationale organisationer.

24. april 2020

Udlændinge- og
Integrationsministeriet

Internationalt udlændingesamarbejde
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Tel. 6198 4000
Mail uim@uim.dk
Web www.uim.dk

CVR-nr. 36977191

Sags nr. 2020 - 1347
Akt-id 1146381

Oversigten omfatter de konventioner, der kan defineres som juridisk bindende aftaler indgået mellem et flertal af lande, og som har påvirket eller fortsat påvirker dansk udlændingelovgivning direkte eller indirekte.

I oversigten er ikke medtaget EU-retsakter som forordninger og direktiver. Dette gælder også EU-retsakter, som Danmark som følge af retsforbeholdet er bundet af på mellemstatsligt grundlag (Schengen-retsakter) og EU-retsakter som Danmark er bundet af på mellemstatsligt grundlag som følge af en parallelaftale.

Øversigt over konventioner som Danmark har tiltrådt vedrørende det udlændinge- og statsborgerretlige område

De Forenede Nationer (FN)

Titel	Indhold	Ikrafttrædelse i Danmark
Konvention af 30. september 1921 om bekæmpelse af handel med kvinder og børn	Konventionen er overlappende med Den Europæiske Konvention om Menneskehandel. Se herom nedenfor under Europarådet.	1931
Verdenserklæring om Menneskerettigheder	Indeholder 30 artikler som vedrører både borgerlige, politiske, økonomiske, sociale og kulturelle rettigheder. Erklæringen er ikke juridisk bindende for medlemsstaterne, men erklæringen anvendes generelt som fortolkningsbidrag i forhold til udlændingelovens bestemmelser.	1948
Konvention af 28. juli 1951 om flygtnings retsstilling	Regulerer flygtnings retsstilling.	1952
Konvention af 28. september 1954 om statsløse personers rettigheder	Regulerer statsløse personers rettigheder.	1955
Konvention af 20. februar 1957 om gifte kvinders statsborgerret	Regulerer gifte kvinders statsborgerret.	1959
Protokol af 31. januar 1967 vedrørende flygtnings retsstilling	Ophæver den geografiske og tidsmæssige begrænsning i konventionen af 28. juli 1951 om flygtnings retsstilling.	1968
Konvention af 7. marts 1966 om forbud mod racediskrimination (CERD)	Regulerer forbud mod og afskaffelse af racediskrimination og indeholder bl.a. en individuel klageadgang til FN's Racediskriminationskomité.	1971
Konvention af 16. december 1966 om borgerlige og politiske rettigheder (CCPR)	Forpligter Danmark til at respektere individers borgerlige og politiske rettigheder. CCPR indeholder en række af de samme rettigheder som i Den Europæiske Menneskerettighedskonvention (EMRK) og andre FN-konventioner, herunder Børnekonventionen, Kvindekonventionen og Handicapkonventionen. Konventionen indfører bl.a. et forbud mod tortur og nedværdigende behandling og straf, et diskriminationsforbud samt en ret til privatliv og familieliv, som også genfindes i EMRK.	1972

	<p>Konventionen anerkender ikke en ret til familiesammenføring, men kan efter omstændighederne indirekte føre til en beskyttelse af en sådan ret. Det antages ikke, at retten til privatliv og familieliv efter konventionen indeholder en videre beskyttelse end EMRK.</p> <p>Konventionen indeholder desuden retssikkerhedsgarantier ved udvisning af udlændinge, som hidtil har haft lovligt ophold i landet.</p>	
<p>Protokol af 16. december 1966 til Konventionen af 16. december 1966 om borgerlige og politiske rettigheder (CCPR)</p>	<p>Protokol til konventionen beskrevet ovenfor. Indeholder bl.a. en individuel klageadgang til FN's Menneskerettighedskomite i forhold til FN's Konvention om borgerlige og politiske rettigheder med tilhørende protokoller.</p>	1976
<p>Konvention af 16. december 1966 om økonomiske, sociale og kulturelle rettigheder (CESCR)</p>	<p>Forpligter Danmark til at sikre grundlæggende økonomiske, sociale og kulturelle rettigheder for sine indbyggere.</p>	1976
<p>Konvention af 18. december 1979 om forbud mod diskrimination af kvinder (CEDAW)</p>	<p>Forpligter Danmark til at træffe en række forholdsregler for at standse diskrimination mod kvinder.</p> <p>Konventionen tager bl.a. sigte på at beskytte kvinder, som er på barsel og i øvrigt er i erhverv. Perioder med f.eks. barsel og omsorgsdage inden for rammerne af et ansættelsesforhold vil således skulle indgå i opgørelsen af en persons arbejdsmarkedstilknytning.</p> <p>På det udlændingeretlige område har konventionen bl.a. betydning for reglerne om familiesammenføring og tidsbegrænset (permanent) opholdstilladelse.</p>	1983
<p>Konvention af 10. december 1984 om forbud mod tortur mv. (CAT)</p>	<p>Forpligter Danmark til at træffe foranstaltninger mod og til at forbyde tortur. Indeholder bl.a. en individuel klageadgang til FN's Torturkomité.</p>	1987
<p>Konvention af 20. november 1989 om børns rettigheder (CRC)</p>	<p>Definerer en række grundlæggende rettigheder, der gælder for alle børn, herunder bl.a. retten til et statsborgerskab, samt forpligter staten til at arbejde for at sikre de samme basale rettigheder for alle børn - uanset etnisk baggrund, religion, handicap, social status o.a.</p> <p>På det udlændingeretlige område sikrer konventionen et grundlæggende hensyn til barnets tarv.</p>	1991

	<p>Konventionen er bl.a. relevant for udlændingelovens bestemmelser om familiesammenføring. Konventionen anerkender imidlertid ikke en generel og ubetinget ret til familiesammenføring af børn, og konventionen indeholder endvidere ikke en videre beskyttelse af retten til familieliv end den, som følger af EMRK.</p> <p>Hensynet til barnets rettigheder og tarv efter konventionen kan endvidere have betydning i sager, hvor der skal tages stilling til spørgsmålet om udvisning af en udlænding, som hidtil har haft opholdstilladelse i Danmark.</p>	
Protokol af 6. oktober 1999 til Konventionen af 18. december 1979 om forbud mod diskrimination af kvinder (CEDAW)	Protokol til konventionen beskrevet ovenfor. Tildeler kompetence og indfører klageadgang til FN's Kvindekomité.	1999
Protokol af 15. november 2000 om forebyggelse, bekæmpelse og retsforfølgning af menneskehandel, særligt handel med kvinder og børn (Palermo)	Protokollen supplerer FN's konvention af 15. november 2000 om bekæmpelse af grænseoverskridende organiseret kriminalitet for så vidt angår menneskehandel.	2003
Protokol af 15. november 2000 om bekæmpelse af smugling af migranter til lands, ad søvejen og ad luftvejen	Protokollen supplerer FN's konvention af 15. november 2000 om bekæmpelse af grænseoverskridende organiseret kriminalitet for så vidt angår forebyggelse og bekæmpelse af menneskesmugling af migranter.	2008
Konvention af 13. december 2006 om rettigheder for personer med handicap (CRPD)	<p>Sikrer, at personer med handicap kan få fuldt udbytte af menneskerettighederne og de fundamentale frihedsrettigheder.</p> <p>Konventionen er bl.a. relevant for udlændingelovens bestemmelser om tidsubegrænset (permanent) opholdstilladelse, ægtefællesammenføring, samt udlændingelovens § 9 c, stk. 1.</p>	2009
Protokol af 13. december 2006 om rettigheder for personer med handicap (CRPD)	Indfører en individuel klageadgang til FN's Handicapkomité i forhold til FN's Konvention om rettigheder for personer med handicap.	2014
Protokol af 19. december 2011 til konvention af 20. november 1989 om barnets rettigheder (CRC)	Indfører en individuel klageadgang til FN's Børnekomité i forhold til FN's konvention om børns rettigheder.	2016

Europarådet

Konvention	Indhold	Ikraft-trædelse
Den Europæiske Menneskerettighedskonvention (EMRK)	Sikrer en række borgerlige og politiske rettigheder som f.eks. retten til privatliv, religions-, ytrings- og forsamlingsfrihed og beskyttelse mod tortur. På det udlændingeretlige område har bl.a. retten til privatliv og familieliv påvirket udformningen af reglerne for familiesammenføring og udvisning, ligesom konventionens diskriminationsforbud mod de i konventionens anerkendte rettigheder f.eks. betyder, at kravene til familiesammenføring ikke må føre til usaglig forskelsbehandling.	1953
Tillægsprotokol nr. 2 til Den Europæiske Menneskerettighedskonvention (EMRK)	Protokollen indeholder blandt andet et krav om ret til uddannelse.	1954
Den Europæiske Aftale om afskaffelse af visumpligt for flygtninge	Visumfrihed ved konventionsflygtninges rejser mellem medlemslandene. Forpligtelsen er i dag i det væsentlige EU-retlig.	1961
Den Europæiske Udleveringskonvention	Regulerer udlevering til retsforfølgelse. Forpligtelsen er i dag i det væsentlige EU-retlig.	1962
Den Europæiske Socialpagt	Svarer til FN's Konvention om Økonomiske og Sociale Rettigheder.	1965
Den Europæiske Etableringskonvention	Forpligter til at facilitere indrejse og ophold mv. for borgere i medlemslandene, herunder retssikkerhedsgarantier ved udvisning. Eneste ikke-EU-medlemsstater, der har tiltrådt konventionen er Norge og Tyrkiet.	1965
Den Europæiske Aftale om Skolerejser	Udstedelse af kollektivt pas og visum for en hel skoleklasse med henblik på skolerejser.	1968
Tillægsprotokol nr. 4 til Den Europæiske Menneskerettighedskonvention (EMRK)	Protokollen sigter mod ret til bevægelsesfrihed og forbyder kollektiv udvisning af udlændinge.	1968
Den Europæiske Terrorkonvention	Regulerer udlevering mv. til retsforfølgelse for terrorvirksomhed. Forpligtelsen er i dag også EU-retlig, men nærværende konvention er tiltrådt af alle medlemmer af Europarådet (undt. Andorra).	1978
Den Europæiske Adoptionskonvention	Regulerer international adoption.	1979
Den Europæiske Aftale om Overførsel af Ansvar for Flygtninge	Overtagelse af ansvar for udstedelse af rejsedokumenter mv. til andre landes flygtninge, når de flytter hertil.	1984
Tillægsprotokol nr. 6 til Den Europæiske Menneskerettighedskonvention (EMRK)	Protokollen sigter mod at afskaffe dødsstraf – forbuddet mod dødsstraf i EMRK var før protokollen ikke absolut.	1985
Tillægsprotokol nr. 7 til Den	Protokollen indeholder i artikel 1 en række proces-	1988

Europæiske Menneskerettighedskonvention (EMRK)	suelle garantier i forbindelse med udvisning af udlændinge. Det følger bl.a. heraf, at en udlænding, der lovligt er bosiddende på en stats territorium, ikke kan udvises derfra, medmindre dette sker i medfør af en beslutning truffet i overensstemmelse med loven.	
Den Europæiske Torturkonvention	Opretter Den Europæiske Torturkomité som et supplement til Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol.	1989
Rammekonvention om beskyttelse af nationale mindretal	Beskyttelse af det tyske mindretal i Nordslesvig.	1998
Konvention om udlændinges deltagelse i civilsamfundet på lokalt niveau	Ikke direkte udlændingeretligt relevant, men indeholder krav om stemmeret til kommunalvalg.	2000
Den Europæiske Sprogpagt	Afledte konsekvenser af beskyttelse af det tyske mindretal i Nordslesvig, herunder opholdstilladelse, sprogkrav mv.	2001
Den Europæiske Statsborgerretskonvention	Samler, supplerer og udbygger de internationale konventioner om statsborgerret og har til formål at fastsætte visse internationale principper og standarder på området.	2002
Den Europæiske Konvention om Menneskehandel	Har til formål at forebygge og bekæmpe handel med mennesker, beskytte ofre for menneskehandel og retsforfølge menneskehandel.	2008
Den Europæiske Konvention om beskyttelse af børn mod seksuel udnyttelse og misbrug	Indeholder bestemmelser om tiltag til forebyggelse af seksuel udnyttelse og seksuelt misbrug af børn.	2010
Konvention om forebyggelse og bekæmpelse af vold mod kvinder og vold i hjemmet	Indeholder en række anbefalinger til deltagerstaterne om bl.a. non-refoulement og statusvalg i asylsager.	2014

Nordisk Råd mv.

Konvention	Indhold	Ikrafttrædelse
Den Nordiske Paskontrolprotokol	Giver borgere i nordiske lande ret til at rejse og opholde sig i andre nordiske lande uden pas eller opholdstilladelse.	1954
Den Nordiske Paskontroloverenskomst	Overenskomst mellem Danmark, Finland, Norge og Sverige om ophævelse af paskontrollen ved de fællesnordiske grænser.	1957
Nordisk konvention om social bistand og sociale ydelser	Vedrører sociale ydelser i form af social bistand, sociale tjenester og andre sociale ydelser, der ikke er omfattet af den nordiske konvention om social sikring, herunder hjemsendelse af nordiske stats-	1994

	borgere.	
Nordisk konvention om social sikring	Sikrer ligebehandling af nordiske statsborgere i forhold til de nordiske landes nationale lovgivning om social sikring.	2003
Nordisk aftale af 13. september 2010 om statsborgerskab	Gør det lettere for nordiske statsborgere at erhverve eller generhverve statsborgerskab i et andet nordisk land.	2010

Andre organer mv.

Konvention	Indhold	Ikrafttrædelse
Den Internationale Maritime Organisations Konvention af 9. april 1965 om lettelse af international samfærdsel ad søvejen (FAL)	Søger at undgå unødvendige forsinkelser i skibstrafikken, herunder i relation til søfarendes forhold og blinde passagerer.	1965
Konvention af 19. juni 1990 om gennemførelse af Schengen-aftalen af 14. juni 1985 om gradvis ophævelse af kontrollen ved de fælles grænser	Regulerer et samarbejde mellem en række europæiske lande med det formål at skabe et fælles område uden indre grænser. Som led i Schengensamarbejdet samarbejder medlemslandene samtidig om kriminalitetsbekæmpelse og kontrol ved de ydre grænser. I dag EU-retligt reguleret.	1997

Mattias Tesfaye

/

Jesper Egevang